

[Bundvad.]

at det er et internt problem kasserne imellem: der ligger formuer i nogle kasser, og der er underskud i andre kasser, og så kunne man passende foretage en udligning. Så enkelt er problemet imidlertid ikke, og det er derfor, vi mener, at det vil være rigtigt at nedsætte en alsidigt sammensat kommission, som virkelig foretager en dybtgående undersøgelse af forholdet.

Der er sket en forskydning fra kommunehjælp til hjælp gennem arbejdsløshedskasserne. Den højtærede minister talte forleden aften ved et møde i den konservative vælgerforening i København; mødet blev transmitteret. Dér sagde ministeren, at arbejdsløshedsskatterne var steget med 85 pct. siden først i trediverne, men til gengæld var antallet af personer, der havde fået kommunehjælp, faldet fra 200 000 til vistnok 40 000 ... (*Arbejds- og socialministeren* [Poul Sørensen]: 80 000!). Det er jo en forskydning mellem tal, der hænger sammen. I trediverne var arbejdsløhedskasserne indstillet på 100 dages understøttelse à 4 kr. om dagen, og når understøttelsen var opbrugt, måtte man gå til socialkontorerne og anmode om kommunehjælp, brændselshjælp, huslejhjælp, eller hvad man nu nødvendigvis måtte have. Vi har gradvis ændret arbejdsløhedslovgivningen således, at arbejdsløhedskasserne løser stadig flere sociale opgaver. Vi har lagt huslejhjælpen over til deres administration, børnetillæg og brændselstillæg, og vi har forhøjet dagetallet med en ekstraordinær understøttelse og endnu en derudover, hvorved vi altså gradvis har lagt forsørgelsesbyrdens administration fra kommunkontorerne over til arbejdsløhedskasserne. Der er samtidig sket det, at en del af den byrde, der påhvilede kommunerne og dermed også staten gennem kommunehjælpen, nu er lagt over på kasserne, på medlemmerne, fordi disse ydelser ikke refunderes kasserne fuldtud. En hel del af kasserne har ikke så højt et kontingent, at de overhovedet kan få tilskud, f. eks. til deres brændselshjælp; det klarer de selv over deres indkomst. Andre får tilskuddet, fordi de har de 3,5

pct. i kontingent, og derigennem sker i virkeligheden allerede en udligning af byrderne kasserne imellem.

Jeg vil gerne have dette sociale element understreget, for det viser nemlig, at kassernes medlemmer derved har fået en meget større belastning, uden at man på tilsvarende måde f. eks. har ladet kommunernes bidrag til arbejdsløhedskasserne stige. Jeg kan nævne her, at i 1938—39 betalte kommunerne 22,7 mill. kr., i 1950—51 26,9 mill. kr. Dette tal har end ikke, så vidt jeg kan se, fulgt med stigningen af medlemsantallet i kasserne.

Man har lagt stadig stigende byrder over på kasserne. Det er en af årsagerne til deres vanskeligheder. Den anden årsag er arbejdsløsheden. Ministeren kan ikke lide, man siger, at der har været stigende arbejdsløshed, men han bruger procenternes taktik, stiller en eller anden procent overfor en eller anden procent i en eller anden tilfældig måned eller uge, og det undrer mig såmænd, at en regnvejrsdag ikke har været omtalt i dag.

Vi har imidlertid fornylig fået et værk fra regeringen, der hedder „Økonomisk Årsoversigt“, udgivet i februar 1953, og dér står side 42, at ifølge arbejdsløhedstatistikken har der været en stigning i arbejdsløsheden fra gennemsnitlig ca. 60 000 i 1951 til ca. 76 000 ledige i 1952, altså en stigning med ca. 16 000; denne stigning falder med næsten halvdelen på arbejdsmændene og lidt over halvdelen på de andre arbejdere. Jeg tager altså her det mest autoritative udtryk, jeg kan få, nemlig regeringens egen publikation om dette forhold, og den viser denne stigning i arbejdsløsheden, der, sammenholdt med de stadig stigende sociale byrder for kasserne, for enkelte kasser har fremkaldt vanskeligheder.

Jeg vil også gerne fremhæve, at den rentepolitik, regeringen har været talsmand for, har strammet renten på en sådan måde, at når arbejdsløsheden stiger og kasserne har måttet trække på deres reserver, som ofte er bundet i obligationer, så har de måttet påregne kurstab på helt op imod 30 pct.,